

[Ole Bjørn Kraft.]

en Styrke i, hvis vi kunde hævde, at det har vi altid sagt. Men der er ingen Mening i at gøre dette Forsøg, naar man paa Forhaand ved, at det maa mislykkes, fordi der foreligger saa klare og utvetydige Udtalelser fra andre Udenrigsministre, som har været Medunderskrivere af denne Erklæring — den hollandske Udenrigsminister, den svenske Udenrigsminister —, som giver den Forklaring, at man har underskrevet Erklæringen paa Basis af de Erfaringer, man havde gjort, paa Grund af den Udvikling, der havde fundet Sted fra 1921 til 1935. Og saaledes opfattede ogsaa Udenrigsministeriet det selv — ikke Ministeren, det er ikke Ministeren, jeg citerer nu, men det er Udenrigsministeriet — i den Beretning, det afgav til Rigsdagen om, hvad der var sket paa den paagældende Delegeretforsamling, og hvori det udtrykkeligt hed, at det var under Hensyn til den mangelfulde Maade, paa hvilken Folkeforbundspagten i sin Helhed hidtil havde været gennemført, at man nu tog et fornødent Forbehold. Stærkere kan det vel ikke siges, at her handlede man paa Basis af indhøstede Erfaringer og foretog en ny Handling, som ikke blot var en Gentagelse af, hvad man havde sagt i Direktiverne i 1921. Og hvordan kunde i øvrigt den svenske Udenrigsminister over for den svenske Rigsdag og den nordiske Offentlighed erklære, at her havde man taget et selvstændigt Forbehold, og at det var Sveriges og den svenske Statsmagts Hensigt at opretholde dette Forbehold, hvis dets Betydning ikke var af anden Karakter end det, man havde skrevet tidligere i Direktiverne?

Udenrigsministeren (P. Munch): Jeg tror ikke, vi behøver at strides om Rigtigheden af den Sætning af den svenske Udenrigsminister, som det ærede Medlem citerer, at naar Loven ikke anvendes af andre, saa svinder dens Betydning ogsaa for os. Det er klart, det vil blive den praktiske Følge hvis saadanne Situationer indtræder, og det er et Synspunkt, som vi for vort Vedkommende altid har ment det var nødvendigt at gøre gældende. Og „fornødent Forbehold“ — ja, fornødent, fordi det var fornødent over for de Begivenheder, der fandt Sted, at indprente det Synspunkt, som vi har gjort gældende baade før og ved denne Lejlighed med Hensyn til hele Karakteren af vort Medlemsskab af Folkeforbundet, og som vi gjorde gældende, dengang vi indtraadte i det.

Jeg tror ikke, vi kommer videre med

denne Diskussion, selv om det ærede Medlem endnu mange Gange vil prøve at fastslaa en Forskel, som han nu siger ikke bestaar juridisk. Men naar denne Forskel ikke bestaar juridisk, hvori bestaar den da? Den bestaar i den forandrede Verdenssituation. Den har jeg ved enhver Lejlighed anerkendt, og lidet vilde det ogsaa nytte, om vi alle sammen her nægtede at anerkende den.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Clausager har Ordet for en kort Bemærkning.

Clausager: Jeg fik en Del Udenoms-snak af det ærede Medlem Hr. Rager i Stedet for enten et Bevis for, at hans Citat var rigtigt, eller en Undskyldning for Fejltagelsen. Han fortæller, at han har læst min Tale, og at han har faaet det og det Indtryk. Jeg kan ikke vide, hvad Indtryk det ærede Medlem har faaet, men jeg ved, at han har citeret min Tale paa en forvrænget og forvansket Maade — det er kapitelfast, det kan det ærede Medlem ikke komme udenom. Nu er der en Ting, som vilde være et kønt Træk i det ærede Medlems Karakterbog, og han ved vel nok, hvad det er: Nu drejer det sig for denne strenge og overlegne Herre om at vise, at han ikke blot kan kritisere og dømme andre, men ogsaa sig selv.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller har Ordet for en kort Bemærkning.

Christmas Møller: I 1935, den 13. November — jeg beder om Tilladelse til to meget korte Citater — Sp. 71 og 72, udtalte den højtærede Udenrigsminister, efter at have sagt nogle venlige Ord om Italien og dets Kultur følgende:

„Vi, som andre Folk, beklager, at det skulde komme dertil, men det er en Selvfølge, at vi maa opfylde de Forpligtelser, der paahviler os som Medlem af det Folkeforbund, der under Efterkrigstidens vanskelige Vilkaar søger at opbygge et internationalt Retssamfund.“

Opfylde de Forpligtelser, der paahviler os! Og Ministeren slutter sin Tale med at sige:

„Jeg anbefaler Forslaget til saa hurtig Behandling, at vi er i Stand til til 18. November at træffe de Foranstaltninger, hvortil vi efter Pagten er forpligtede, og hvorom Henvendelse er fremsat.“

Det, vi har hævdet, er, at der er en KæmpEForskel imellem det, Udenrigsministeren